

A.P. 3678ΑΠΟΦΑΣΗ A.P. 172**Αριθμός 580**

**Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(I) ΚΑΙ 122(I) ΤΟΥ 2001
ΚΑΙ 139(I) ΤΟΥ 2002)**

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Μειωμένα τέλη εγγραφής εμπιστεύματος από ασφαλιστική εταιρεία σε επίτροπο εμπιστεύματος για κατοχύρωση του ασφαλισμένου κοινού.

1. Διαδικασία:

Στις 29 Οκτωβρίου 2001 κοινοποιήθηκε από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, ως Αριμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων, πρόγραμμα, το οποίο φέρει τον τίτλο «Μειωμένα τέλη εγγραφής εμπιστεύματος από ασφαλιστική εταιρεία σε επίτροπο εμπιστεύματος για κατοχύρωση του ασφαλισμένου κοινού». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων (εφεξής καλούμενων ως ο "Νόμος") και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001. Το πρόγραμμα βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου και ως εκ τούτου συντά, με βάση το άρθρο 21, υφιστάμενο πρόγραμμα.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος:

- (α) Αριμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή του κοινοποιηθέντος προγράμματος είναι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.
- (β) σύμφωνα με τη νομική βάση του κοινοποιηθέντος προγράμματος, σε περίπτωση μεταβίβασης που γίνεται από ασφαλιστική εταιρεία σε επίτροπο εμπιστεύματος με σκοπό την κατοχύρωση του ασφαλισμένου κοινού και αφορά ακίνητη ιδιοκτη-

σία επιβάλλεται και εισπράττεται ονομαστικό τέλος £300 σε κάθε περίπτωση και επιπρόσθετο τέλος £20 για κάθε μονάδα εγγραφής και όταν ο επίτροπος επαναμεταβιβάζει την ακίνητη ιδιοκτησία στην ασφαλιστική εταιρεία επιβάλλεται και εισπράττεται τέλος £20 για κάθε μονάδα εγγραφής:

- (γ) το κοινοποιηθέν μέτρο έχει ως νομική βάση την τρίτη επικύρωση της υποπαραγράφου (vi) της παραγράφου (β) του Κεφαλαίου 3 του Πίνακα των περι Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) Νόμων του 1965 μέχρι 1999, Κεφ. 219·
- (δ) δεν προβλέπεται ημερομηνία λήξης του προγράμματος·
- (ε) η Αρμόδια Αρχή δεν έδωσε οποιαδήποτε στοιχεία για τις απώλειες των δημόσιων εσόδων·
- (στ) δεν προβλέπεται δυνατότητα σώρευσης του κοινοποιηθέντος προγράμματος με άλλα προγράμματα ενίσχυσης.

3. Αξιολόγηση του κοινοποιηθέντος προγράμματος:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.
- (β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωματειακά τις προϋποθέσεις του Νόμου:
 - (i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο. Η παρεχόμενη ελάφρυνση σημαίνει παραίτηση του Δημοσίου από τέλη που θα εισπράττε κανονικά και άρα απώλεια δημόσιων εσόδων·
 - (ii) συνιστά οικονομική ενίσχυση, αφού η ελάφρυνση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις σημαίνει ελάφρυνση από τις συνήθεις επιβαρύνσεις τους, με αποτέλεσμα να έχουν εξοικονόμηση πόρων. Η οικονομική αυτή ενίσχυση δε θα είχε ληφθεί υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής δραστηριότητας των δικαιούχων·
 - (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαίρετα τις επιχειρήσεις, αλλά περιορίζεται στις ασφαλιστικές εταιρείες που επιλέγουν, σύμφωνα με τη νέα νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία των ασφαλιστικών εταιρειών και τέθηκε σε ισχύ την 1.1.2003, να τοποθετήσουν σε εγκεκριμένη τοποθέτηση (επίτροπο εμπιστεύματος) περιουσιακά τους στοιχεία.

Σύμφωνα με το γενικό σύστημα επιβολής και είσπραξης των κτηματολογικών τελών και δικαιωμάτων που θεσπίζεται στην παράγραφο (β) του Κεφαλαίου 3 του Πίνακα των περι Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) Νόμων του 1965 μέχρι 1999, για την εγγραφή τίλου δυνάμει μεταβιβασης εισπράττεται τέλος με βάση την αξία του ακινήτου, το οποίο κυμαί-

νεται μεταξύ 4 και 8 τοις εκατό, ανάλογα με την περίπτωση. Σύμφωνα με τη νέα νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία των ασφαλιστικών εταιρειών και τέθηκε σε ισχύ την 1.1.2003, οι ασφαλιστικές εταιρείες δεν υπέχουν πια υποχρέωση, όπως προέβλεπαν οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμοι του 1984 μέχρι 1990 που καταργήθηκαν, να τοποθετούν, για σκοπούς κατοχύρωσης του ασφαλισμένου κοινού, σε εγκεκριμένη τοποθέτηση (επίτροπο εμπιστεύματος) περιουσιακά τους στοιχεία ίσης αξίας προς το ποσό των υποχρεώσεών τους έναντι κατόχων εγχώριων ασφαλιστηρίων. Μπορούν να το πράξουν, όμως, εφόσον το επιθυμούν. Κατά συνέπεια, η ελάφρυνση που εισάγει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά μία εξαίρεση από το γενικό σύστημα επιβολής και είσπραξης των κτηματολογικών τελών και δικαιωμάτων, η οποία δε δικαιολογείται από τη φύση ή τη λογική του συγκεκριμένου συστήματος, αλλά παρέχει οφέλη μόνο σε ορισμένες επιχειρήσεις, δηλαδή τις ασφαλιστικές εταιρείες που επιλέγουν να τοποθετούν σε επίτροπο εμπιστεύματος περιουσιακά τους στοιχεία· άρα το μέτρο είναι επιλεκτικό·

- (iv) τέλος, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, κι αυτό γιατί η οικονομική ενίσχυση που παρέχεται στις ασφαλιστικές εταιρείες μειώνει το κόστος λειτουργίας τους και τους δίδει τη δυνατότητα να μειώσουν τις τιμές των προσφερόμενων υπηρεσιών τους, με αποτέλεσμα να θέτει τις δικαιούχους εταιρείες σε ευνοϊκότερη θέση από τις μη ενισχυόμενες κυπριακές και ξένες εταιρείες.
- (γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου.

Όσον αφορά τις κατηγορίες ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις, που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης.

- (δ) Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω, εξετάστηκε περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4, 5 και 5Α του Νόμου, ανήκει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση.

Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Επίσης δεν εμπίπτει στην κατηγορία των ενισχύσεων για εξαγωγές που, δυνάμει του άρθρου 5Α του Νόμου, ο Έφορος δεν εγκρίνει.

Περαιτέρω, εξετάστηκε σε ποια από τις κατηγορίες ενισχύσεων του άρθρου 5 του Νόμου, που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, εμπίπτει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση.

Αφού λήφθηκε υπόψη ο στόχος της ενίσχυσης, κρίθηκε ότι αυτή εμπίπτει στην κατηγορία των ενισχύσεων που δύνανται να εγκριθούν για να προωθήσουν την ανάπτυξη οικισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο οι συγκεκριμένοι όροι της ενίσχυσης διασφαλίζουν σε ικανοποιητικό βαθμό την πιθανή επίτευξη του στόχου που επιδιώκεται.

Ενισχύσεις που καλύπτουν δαπάνες τέτοιας φύσεως, όπως η υπό εξέταση ενίσχυση, συνιστούν λειτουργικές ενισχύσεις, δηλαδή δημόσιες ενισχύσεις που χρηματούνται χωρίς καμία άμεση υποχρέωση, σε σχέση με το επιλέξιμο κόστος, εκ μέρους της δικαιούχου επιχείρησης που να διασφαλίζει τη βελτίωση της κατάστασης της εν λόγω επιχείρησης, δηλαδή χωρίς να χρηματοδοτούν άμεσα επενδύσεις ή δημιουργία θέσεων εργασίας ή έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη. Η καταβολή κτηματολογικών τελών συνιστά λειτουργική δαπάνη, η οποία θα έπρεπε να επιβαρύνει τις δικαιούχους ασφαλιστικές εταιρείες.

Οι λειτουργικές ενισχύσεις ενδέχεται να εμπίπτουν στις κατηγορίες δημόσιων ενισχύσεων που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, δυνάμει του άρθρου 5 του Νόμου. Βασικές, όμως, προϋποθέσεις για να εγκριθούν ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 5, είναι οι ενισχύσεις αυτές να είναι κατάλληλες και απαραίτητες για την επίτευξη των σκοπών του άρθρου 5, δηλαδή να μην ξεπερνούν τα όρια του τι είναι κατάλληλο και αναγκαίο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών του συγκεκριμένου άρθρου. Ο μακροχρόνιος όμως χαρακτήρας των προτεινόμενων λειτουργικών ενισχύσεων σε συνδυασμό με τα βασικά στοιχεία τους, δηλαδή την έλλειψη άμεσης, σε σχέση με το επιλέξιμο κόστος, υποχρέωσης εκ μέρους του δικαιούχου, τις καθιστά ακατάλληλες και δυσανάλογες για την επίτευξη των σκοπών που επιδιωκονται από το άρθρο 5. Η έλλειψη ανταπόδοσης συνίσταται στο γεγονός ότι με την κοινοποιηθείσα ενίσχυση παρέχεται ελάφρυνση από την καταβολή τελών στις δικαιούχους επιχειρήσεις χωρίς αυτές να αναλαμβάνουν οποιαδήποτε άμεση, σε σχέση με το επιλέξιμο κόστος, υποχρέωση για υλοποίηση επενδύσεων.

Γι' αυτούς τους λόγους, κρίθηκε ότι λειτουργικές ενισχύσεις δύνανται να εγκριθούν από τον Έφορο υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις, οι οποίες δε συντρέχουν στην υπό εξέταση ενίσχυση, και κατά κανόνα σε περιπτώσεις, οι οποίες αναφέρονται ωητά στους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου και περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση κατηγοριών δημόσιων ενισχύσεων που εμπίπτουν στους τομείς που καλύπτει το άρθρο 5.

Κατ' επέκταση, η μειωμένη καταβολή τελών που παρέχεται με την κοινοποιηθείσα ενίσχυση αποβλέπει στο να απαλλάξει τις δικαιούχους επιχειρήσεις από τις δαπάνες που θα έπρεπε οι ίδιες να επωμισθούν στα πλαίσια της τρέχουσας διαχείρισης των συνήθων δραστηριοτήτων τους. Το αποτέλεσμα είναι να νοθεύεται ο ανταγωνισμός μεταξύ των επωφελούμενων ασφαλιστικών εταιρειών και των λοιπών κυπριακών και ξένων εταιρειών και να υπάρχει σαφής κίνδυνος αλλοίωσης των όρων των συναλλαγών σε βαθμό αντί-

θετο με το κοινό συμφέρον, χωρίς να καθίσταται δυνατή η επίτευξη ενός από τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Νόμου (ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων).

Ενόψει των πιο πάνω, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες ενισχύσεων που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει δυνάμει του άρθρου 5 του Νόμου, η οποία, όμως, δεν εγκρίνεται διότι δεν είναι ούτε κατάλληλη αλλά ούτε και ανάλογη για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 5.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς—

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο «Μειωμένα τέλη εγγραφής εμπιστεύματος από ασφαλιστική εταιρεία σε επιτρόπο εμπιστεύματος για κατοχύρωση του ασφαλισμένου κοινού» συνιστά δημόσια ενίσχυση, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου.

Η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις κατηγορίες δημόσιων ενισχύσεων που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, η οποία όμως δεν εγκρίνεται για τους λόγους που αναφέρθηκαν στο μέρος 3 της παρούσας Απόφασης.

Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων αντιβαίνει προς τις διατάξεις του Νόμου.

Ως εκ τούτου, εκδίδεται αρνητική απόφαση. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων θα εξακολουθεί να ισχύει το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003 οπότε θα πρέπει να καταργηθεί.

- B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Λευκωσία, 8 Ιανουαρίου 2003.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

Ε.Δ.Ε.: 25.06.002. 172 (153.1.2.11.2.1.9)